R.

PERPUSTAKAAN UNIVERSITI MALAYA

ACH-7643

INVC...nms 6/2/01

TINGKAH LAKU KEPIMPINAN PENGETUA SEKOLAH MENENGAH DI NEGARA BRUNEI DARUSSALAM

Awang Haji Jeludin bin Awang Haji Damit

Laporan Penyelidikan Yang Dikemukakan Kepada Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya Sebagai Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan Untuk Ijazah Sarjana Pendidikan

1998

Perpustakaan Universiti Malaya

A510143427

dk

PENGAKUAN

Saya akui karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan-nukilan dan ringkasan-ringkasan yang tiap-tiap satunya telah saya jelaskan sumbernya.

HJ. AWG. JELUDIN BIN HJ. AWG. DAMIT.

PPC9304

1 Julai 1998.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, saya bersyukur ke hadrat Allah Subhanahu Wata'ala kerana dengan izin-Nya jua disertasi ini dapat disiapkan. Selawat serta salam ke atas junjungan Nabi Muhammad Sallallahu 'Alaihi Wasallam yang memberi rahmat ke sekelian alam.

Pada kesempatan ini saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Prof. Dr. AL. Ramaiah, Jabatan Pembangunan Pendidikan, Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya yang telah menyelia dan memberikan tunjuk ajar serta bimbingan yang berharga dalam penyempurnaan disertasi ini.

Ucapan penghargaan dan terima kasih juga ditujukan kepada Kementerian Pendidikan Brunei Darussalam yang telah membiayai kursus saya ini, kepada semua pengetua dan guru sekolah-sekolah menengah di Brunei Darussalam serta rakan-rakan yang lain yang telah memberikan kerjasama dan bantuan bagi menjayakan penyelidikan ini.

Ucapan penghargaan dan terima kasih juga kepada isteri saya, Hajjah Fatimah binti Haji Ali Omar dan anak-anak saya, Nur Zatul-Itri, Nurul Huda, Nur Nadiah, Muhammad Adib dan Muhammad Fauzi Al-Khairi atas dorongan, semangat dan kesabaran mereka semasa saya mengikuti kursus ini di luar negeri.

ABSTRAK

Penyelidikan ini adalah satu penyelidikan dalam pentadbiran pendidikan yang dilakukan kepada kesemua 26 buah sekolah menengah kerajaan yang terdapat di Brunei Darussalam. Kajian ini bertujuan untuk membuktikan dan meninjau tingkah laku kepimpinan pengetua di Brunei Darussalam melalui persepsi guru-guru dan pengetua sekolah menengah berdasarkan dimensi pendayautamaan struktur dan dimensi timbang rasa. Perbezaan persepsi dari kumpulan-kumpulan yang berlainan latar belakang juga diambil perhatian. Kajian ini menggunakan soal selidik "*Leadership Behaviour Description Questionnaire* (LBDQ)" yang telah diterjemah dan diadaptasikan oleh Rahimah (1981). Kajian ini telah dijalankan ke atas 234 orang guru sekolah menengah dan 26 orang pengetua dari 26 buah sekolah menengah kerajaan yang ada di Brunei Darussalam. Kajian ini telah mendapati bahawa tingkah laku kepimpinan pengetua adalah lebih tinggi pada dimensi timbang rasa daripada dimensi pendayautamaan struktur. Kesimpulannya, kajian ini mendapati pengetua sekolah menengah di Brunei Darussalam lebih menjurus kepada corak kepimpinan Jenis I iaitu, tinggi di dalam dimensi timbang rasa dan dimensi pendayautamaan struktur. Selain itu, kajian ini juga telah mendapati beberapa perbezaan persepsi dari kalangan guru-guru mengenai tingkah laku kepimpinan pengetua mengikut jantina, umur, status, guru tempatan dan ekspatriat.

PRINCIPALS' LEADERSHIP BEHAVIOUR IN SECONDARY SCHOOLS IN NEGARA BRUNEI DARUSSALAM

ABSTRACT

This research is a study in educational administration conducted in all the 26 government secondary schools in Brunei Darussalam. It aims to prove and look into principals' leadership behaviour in Brunei Darussalam through teachers' and principals' perceptions based on the dimensions of initiating structure and consideration. The different perceptions from groups of different backgrounds are also taken into consideration. The study uses the "Leadership Behaviour Description Questionnaire (LBDQ)" which had been translated and adapted by Rahimah (1981). The study involved 234 secondary school teachers and 26 principals from 26 government secondary schools in Brunei Darussalam. The study found that principals' leadership behaviour seemed to be higher in the dimension of consideration than initiation of structure. To sum up, the study found that secondary school principals in Brunei Darussalam are more inclined towards Type I leadership style (high in the dimension of consideration and the dimension of initiation of structure). Apart from that, the study also found that there are some differences in perceptions among teachers towards principals' leadership behaviour in terms of sex, age, status, expatriate and local teachers.

KANDUNGAN

		Halaman
PENGAKUAN		ii
PENGHARGAAN		iii
ABSTRAK		iv
ABSTRACT		v
KANDUNGAN		vi
SENARAI JADUAL		viii
SENARAI RAJAH		xi
BAB 1: PENDAHULUAN		
1.1.	Latar Belakang Kajian	1
1.2.	Pernyataan Masalah	8
1.3.	Signifikan Kajian	12
1.4.	Tujuan Kajian	13
1.5.	Soalan Penyelidikan	14
1.6.	Batasan Kajian	15
1.7.	Definisi Istilah	16
BAB 2: TINJAUAN BAHAN PENULISAN		
2.1.	Pengenalan	26
2.2.	Pentadbiran dan Kepimpinan	27
2.3.	Tingkah Laku Kepimpinan	44
2.4.	Kajian-kajian Yang Lalu	58
2.5.	Kesimpulan	74
BAB 3: LATAR BELAKANG PENDIDIKAN		
3.1.	Perkembangan Awal Pendidikan Di Brunei	76
3.2.	Kedudukan Pengetua & Sekolah Menengah	84

BAB 4: KAEDAH PENYELIDIKAN

4.1.	Pengenalan	90
4.2.	Pemilihan Sampel	90
4.3.	Instrumen	92
4.4.	Prosedur Kajian	94
4.5.	Analisis Data	96

BAB 5: ANALISIS DAN PERBINCANGAN

5.1.	Pendahuluan	99
5.2.	Pembolehubah Demografik Pengetua	99
5.3.	Pembolehubah Demografik Guru Responden	112
5.4.	Analisis Data Persepsi Guru-Guru dan Pengetua	121
5.5.	Analisis Perbezaan Persepsi Bagi Kumpulan Yang Berlainan Mengenai Tingkah Laku Kepimpinan	136

BAB 6: RUMUSAN PENYELIDIKAN DAN CADANGAN

6.1.	Pendahuluan	140
6.2.	Rumusan Dapatan Penyelidikan	141
6.3.	Syor dan Cadangan	147
6.4.	Penutup	149

BIBLIOGRAFI 150

LAMPIRAN

1.	Garis-Garis Kasar Tanggungjawab Pengetua dan Penolong Pengetua	159
2.	Senarai Sekolah Menengah di Brunei Darussalam	163
2a.	Senarai Sekolah dalam Kajian Rintis	165
3.	Soal Selidik Guru-Guru dan Pengetua	166
4.	Surat Terima Kasih & Surat Kebenaran	180

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Halaman
5.1.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Mengikut Jantina	 100
5.2.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Mengikut Umur	 101
5.3.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Kelulusan Tertinggi Akademik	 102
5.4.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Kelulusan Profesional	 103
5.5.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Pengalaman Sebagai Guru Sebelum Dilantik Menjadi Pengetua Berdasarkan Bilangan Tahun	 104
5.6.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Mengikut Pengalaman Bertugas Sebagai Pengetua di Sekolah Kajian Berdasarkan Bilangan Tahun.	 105
5.7.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Mengikut Pengalaman Bertugas Sebagai Pengetua Termasuk di Sekolah-Sekolah Sebelum ini.	 107
5.8.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Bilangan Sekolah Tempat Bertugas Sebagai Pengetua Sehingga Kini.	 108
5.9.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Pengalaman Sebagai Penyelia Sekolah Sebelum Menjadi Pengetua	 110
5.10.	Pembolehubah Demografik Pengetua: Kursus Pentadbiran Pendidikan Yang Diikuti oleh Pengetua.	 111
5.11.	Pembolehubah Demografik Guru Responden: Mengikut Jantina.	 112

5.12. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Mengikut Bangsa. 113

5.13. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Mengikut Umur. 114

5.14. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Kelulusan Tertinggi Akademik. 115

5.15. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Kelulusan Profesional. 116

5.16. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Mengikut Pengalaman Bertugas Sebagai Guru Berdasarkan Bilangan Tahun. 118

5.17. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Mengikut Pengalaman Mengajar Guru di Sekolah Sekarang Berdasarkan Bilangan Tahun. 119

5.18. Pembolehubah Demografik Guru Responden: Kedudukan Guru/Pegawai. 120

5.19. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi timbang rasa mengikut taraf: guru tempatan dan guru ekspatriat. 122

5.20. Min dimensi timbang rasa mengikut taraf: guru tempatan dan guru ekspatriat. 123

5.21. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi pendayautamaan struktur mengikut taraf: guru tempatan dan guru ekspatriat. 123

5.22. Min dimensi pendayautamaan struktur mengikut taraf: guru tempatan dan guru ekspatriat. 124

5.23. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi timbang rasa mengikut status: guru dan pengetua. 126

5.24. Min dimensi timbang rasa mengikut status: guru dan pengetua 126

5.25. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi pendayautamaan struktur mengikut status: guru dan pengetua. 127

5.26. Min dimensi pendayautamaan struktur mengikut status: guru dan pengetua. 128

5.27. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi timbang rasa mengikut jenis jantina: lelaki dan perempuan. 129

5.28. Min dimensi timbang rasa mengikut jenis jantina: lelaki dan perempuan. 130

5.29. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi pendayautamaan struktur mengikut jenis jantina: lelaki dan perempuan. 130

5.30. Min dimensi pendayautamaan struktur mengikut jenis jantina: lelaki dan perempuan. 131

5.31. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi timbang rasa mengikut peringkat umur. 133

5.32. Min dimensi timbang rasa mengikut perinkat umur..... 134

5.33. ANOVA tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi pendayautamaan struktur mengikut peringkat umur. 134

5.34. Min dimensi pendayautamaan struktur mengikut peringkat umur. 135

5.35. Ujian-t tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi timbang rasa mengikut status jawatan. 137

5.36. Ujian-t tingkah laku kepimpinan pengetua dalam dimensi pendayautamaan struktur mengikut status jawatan. 138

SENARAI RAJAH

No. Rajah Halaman

2.1. Dua dimensi tingkah laku pemimpin Ohio State yang menghasilkan sukuan tingkah laku kepimpinan..... 53

3.1. Carta Organisasi Kementerian Pendidikan di Brunei Darussalam. 86